

stubbar uttaneftir

Politíið skjeyt við skörpum

Fimm svartir afrikanarar doyðu og 8 vörðu særdir, tá rhodesískir politímenn seinasta sunnudag skutu við skörpum ímóti einum uppestari fólkafeöld uppá 2000 fólk í býarpartinum Highfield í Salisbury.

Ófriðurinn tók seg upp utanfyri skrivstovuna hjá afrikaniska tjóðskaparráðnum ANC, har ráðið helt fund fyrri at víðgera eitt ultimativt uppskot frá Ian Smith forsætisráðharra um luttöku í tí nógv umstríddu grundlögarráðstevnunni um Rhodesia.

Hjálp til Bangladesh

Eftir avtalu millum Bangladesh og heimsmatveruskránnar WFP hin 20. maí, hevur WFP boðið stjórnini í Dacca 56.240 tons av hveiti til komandi ár. Avtalan er eitt líð í teimum 71 »mat fyrri arbeiði« ætlanunum, sum umfatar bygging av næstan 2000 km byggingum og veitum við at flyta nógva mold.

Fjórða avrættingin

Seinasta hósdag upplívdi Saigon fjórða almennu avrættingina síðani stjórnarskiðið. Ein 21 ára gamal hermaður var avrættaður eftir eina styttri rættargönd. Maðurin var skotin meðan ein hópur av Saigonbúgvum hugdu at.

Smugla Whisky

Sponsku tollmyndugleikarnir í Bilbao hava lagt hald á 26.400 flöskur av whisky umborð á einum argentinskum farmaskipi.

Rúðrekkað, sum hevur eitt virði uppá slakar 650.000 kr., var ikki fært í skipspappiirini. Farmaskipið »Rio Queen« var komið úr skandinaviskari havn.

Uppskotið frá Gerald Ford forseta um at hækka innflutningsavgjaldið á olju við einum dollara frá 1. júní hevur fingið kaldliga móttöku frá talsmonnum fyrri demokratiska meirilutan í kongressini. Uppskotið var mettt sum inflatoriskt og ábyrgdarleyst yvirfyri forbrúkarunum.

EF-lán til Onglands

Felagsmarknaðurin játtaði mikudagin í seinastu viku eitt nýtt lán til bretska kolánámsíðnaðin. Hesuferð er lánið upp á 400 milj. kr. Rentan er bert 9%, sum liggur væl undir vanligu EF-rentuni.

Við hesum hevur EF latið 1,3 miljardir kr. í láni til modernisering av bretska kolánámsíðnaðinum. Lánini eru eisini nýtt til íbúðarbygging til kolánámsarbeiðarar og til uppvenjing av arbeiðsfólki.

Tito heiðraður

Jugoslavav hildu stóra veitslunnuvagnin, tá forseti teirra, Josef Tito, helt 83-ára føðingardag. Alt landið var annars í veitslu til tess at minnast frælsisstríðið, sum endaði fyrri 30 árum síðani.

Husak valdur til forseta

Aðalskrivarin í tjekkoslovakiska kommunistaflokkinum, Gustav Husak, var hósdagin valdur til forseta í Tjekkoslovakia. Hann er eftirmaður Ludvigs Svoboda, ið er álvarsliga sjúkur. Husak skal framvegis vera aðalskrivari í kommunistaflokkinum, verður sagt.

Guillaume fyrri rættin

Týski ríkisskanslaránjósnarin Günther Guillaume, hvørs avdúkan sum eysturtyrskur njónsari ferdi við sær, at Willy Brandt legði frá sær sum ríkisskanslari, kemur fyrri rættin 24. júní í Düsseldorf, upplýstu týskir lögreglu-myndugleikar í seinastu viku.

Ákæran ímóti hinum 48 ára gamla Guillaume, ið var persónligi skrivari Brandts á stjórnarskrivstovuni í Bonn, ljóðar uppá landsvik og greffligt brot á tøgnskyldu.

Stuðul til krøv Meginfelag Útróðrarmanna

Alt ov leingi hava útróðrarmenn verið »harmonika«. Teir hava fingið tað, sum eftir var, tá virki og fiskasøla hava fingið alt, sum tey vildu hava.

Men nú hevur Meginfelag Útróðrarmanna við landingarbanni sinum sýnt, hvønn týðning tað hevur at skipa seg og standa saman. Eftir einum degi eydnaðist tað at avdúka, hvussu tilvildarlígr prísásetingin hevur verið. Undir trýsti bar tað knappliga til hjá Føroya Fiskasølu at útvega hægri pris, og tað bar knappliga til at rokna út, at útreiðslurnar hjá flakavirkjunum vóru minni enn fyrst ætlað, so at avreiðingarprisurin á tungu kundi setast upp við 56 oyrum upp á kilo.

Í tí kreppu, sum nú so harðliga leikar á, er kravið í fyrstu sýftu, at landsstýrið útvegar útróðrarmönnum eitt rimiligt gjald fyrri strævnar arbeiðið á sjónum, so tað aftur loysir seg at fara út.

Tá lótu kreppan á henda hátt er loyst, fær Meginfelag Útróðrarmanna allan stuðul til krøv

síni um, at viðurskiptini hjá virkjum og Fiskasølu verða kannað til botns.

Í lótni verður alt ov nógv skarvað burtur av parti útróðrarmanna. Vánaligur rakstur á virkjum, okursprisir fyrri emballasju og annað, sum neyðugt er í rakstrinum, roknskaparuppstillingar frá skattaserfrøðingum, fraktútreiðslur, okursrentur til bankar og tryggingar og yvirhefur tað, at selt verður á marknaðum, sum gjalda ov litið fyrri vørum okkara.

Ikki fyrr enn Meginfelagið hevur fingið ruddað upp í hesum, ið alt tekur av tí parti, sum útróðurin eigur veruliga rættin til, hevur Meginfelag Útróðrarmanna møguleika at tryggja limum sínum sømilig kor og seta politikk sín út í lívið.

Meginfelag Útróðrarmanna eigur at fáa stuðul frá øllum verkafeløgum og politiskum feløgum.

Tórshavn, 4. júní 1975

Oygjagrafi Marx-Leninistar

Brúka gávarnar til okkurt annað

Leingi havi eg biðað eftir, at onkur fór at taka til orða ímóti teimum ljótu og ónærligu, fyrri ikki at siga síðspillandi, tekníngunum í Dimmu. Onkur var so kvikur at havast at einum og hvørjum undir valstriðnum á sinni. Hvi sigur hann einki nú? Hesar ljótu og ónærligu tekníngar, sum ferð eftir ferð koma í sjálva Dimmu, hava tit kanska latið eyguni aftur og lást, sum tit ikki hava sæð tær? Illa brúkar tú tinar gávar, tú, sum eitur Hanus ella Janus, eg kenni teg ikki — tibeit — brúkar tær gávar, tú fekk frá skaparans hond, til okkurt annað, sum er

vakurt og kann frøa eygað, enn til hetta ónærliga, at dálka hampafólk út og tað, sum er nógvum av okkum ov heilagt.

»Ikki at háða nakran,« stendur í heilagu skriftini. Ella at fara so illa við yvirvaldi okkara. »Ikki er nekur yvirvald til uttan frá Gudi«, Rom. 13.1.

Er hetta so ikki at spotta Gud?

Haldið uppat! Lat okkum heldur fáa tær vøkru fugla- og landlagsmyndirnar hjá Lassa aftur í staðin.

Ein, ið harmast

Gildi brúkaranna

14. September víðger í odda-grein hin 31. maí 1975 hitt so-nevnda SMS-málið.

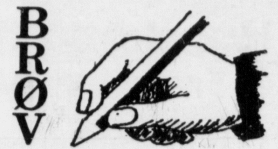
Her verður m.a. sagt, at tað er skiligt, at limirnir í Keyppssamtøkuni ikki vilja vera við »til hetta ævintýrið, sum brúkararnir í evsta lagi koma at gjalda«.

Og hvat er tað so, brúkararnir ikki vilja gjalda? Man tað vera lønin til Hans Mortensen? Neyvan er tað tað, brúkararnir hugsa um. Keyppssamtøkan veit jú, at um hon og hinir leigararnir vilja tað, so eru dagarnir hjá Hansi Mortensen sum stjóra í SMS fáir. Mann tað vera byggikostnaðurin og óttin fyrri, at hann kann hækka uttan at brúkararnir hava orð at siga í hesum? Nei, tað kann tað sjálvsagt ikki vera. Tí Keyppssamtøkan hevur jú kannað byggietlanina til botns og hevur góðkent hana. Og Keyppssamtøkan veit, at

eingin hækking í byggikostnaðinum er møgulig uttan at keyppssamtøkan jattar henni.

Mann tað so vera tað, at brúkararnir ikki vilja vera við at gjalda fyrri, at atkomuviðurskiptini hjá samtøku teirra verða so góð, at tað verður gjørligt hjá fleiri brúkarum at gerast dagligir limir? Neyvan kann hetta vera ævintýrið, ið hugsað verður um. Tí brúkararnir vita væl, at sum stóðan er hjá Keyppssamtøkuni, ber illa til hjá brúkarum at koma hagar at keypa við barnavogni ella bili. Og fyrri hvønn dag sum gongur verða viðurskiptini verri við tí úrsliti, at kommunan til fánýtis leggur eitt asfaltlag á smølu vegirnar fyrri og annað eftir.

Mann tað so vera tað, at brúkararnir vilja, at samtøka teirra skal verða jarðar- og húsaegari og virka sum privatkapitalistur?

Hækkan av almanna-veitingum

Eg skrivaði her í blaðnum um hetta evni tann 10. maí soleiðis:

I mars løsu vit pensjonistar í blaðnum, at nú komu vit at fáa nakrar krónur meiri av rentunum, og at hetta skuldi galda frá 1. apríl. Sjálvandi vóru vit fegnir um hetta, men hvat hendi? Rentan kom, men eingin hækking.

Nú siggi eg í Dimmalætting tann 29. apríl, at lógin er viðtikið á tingi tann 24. mars at galda frá 1. apríl.

So vil eg spyrja, hvi kemur útbetalingin ikki?

Nú er rentan aftur komin, men framvegis eingin hækking. Hvussu hongur alt hetta saman? Eru eingir pengar til ella hvat?

Hevði Söslalúrin ikki viljað kannað hetta og svara okkum pensjonistum?

Pensjonistur

Viðm.: Vit lata spurningin fara víðari til avvarðandi myndugleikar.

Blaðstj.

Vilja brúkararnir, at samtøka teirra heldur skal eiga ein bygning í Dr. Jakobsensgøtu, ið av ávum tess almenna veksur í virði, men har umstøðurnar at røkja áhugamálið brúkaranna gerast trengri og trengri? Vilja teir heldur tað, enn at leiga eitt øki frá kommununi at byggja og reka eina keyppssamtøku, har áhugamálini hjá væl fleiri orúkarum kunnu røkja væl?

Nei, tað kann ikki vera so, at politikkur Keyppssamtøkunnar er hin sami sum hjá tí privata handilsmanninum, tí so var eingin tørvur á Keyppssamtøkuni.

Mann tað so vera tað, at brúkararnir bera ótta fyrri, at tiltakið við handilsmiðstöð á Trapputeiðni ikki skal bera seg, og at teir so standa eftir á berum? Nei, tað kann tað jú ikki vera, tí nevndin í keyppssamtøkuni hevur jú eisini hugsað um henda møguleika og hevur tryggjað samtøkuna her.

Leigusáttmáli samtøkunnar verður jú tinglisin so, at um samtøkan heldur sínar skyldur, men SMS má halda uppat, so heldur keyppssamtøkan fram. Vandin fyrri at tiltakið ikki fer at eydnast er helst ikki so stórur. Tí tess liggur handilsmiðstöðin ferðsluliga ov væl fyrri við Apotekinum áføstum.

Tað kundi tó verið nærliggjandi at spurt, um møguleikarnir fyrri at gjørt handilsmiðstöð brúkaranna burturav ikki júst løgu í, at SMS — tá byggingin var liðug — noyðdist at halda

Framhald á síðu 8